સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રાલય

(સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ)

જાહેરનામું

નવી દિલ્હી, તારીખ ૧૪મી એપ્રિલ, ૨૦૧૬

જીએસઆર. ૪૨૪(ઈ).- અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૯(સન ૧૯૮૯ના ૩૩મા)ની કલમ ૨૩ની પેટા-કલમ (૧)થી મળેલી સત્તાની રૂએ, કેન્દ્ર સરકાર, આથી, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) નિયમો, ૧૯૯૫ વધુ સુધારવા નીચેના નિયમો કરે છેઃ-

૧. (૧) આ નિયમો, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) સુધારા નિયમો, ૨૦૧૬ કહેવાશે.

(૨) તે તેની રાજપત્રમાં પ્રસિધ્ધિની તારીખથી અમલમાં આવશે.

૨. અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) નિયમો, ૧૯૯૫(જેનો આમાં હવે પછી, સદરહુ નિયમો તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, નિયમ ૨ માં, ખંડ (ખ)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવોઃ-

'(ખ) "આશ્રિત" એટલે ભોગ બનનાર વ્યકિતના પતિ/પત્નિ, બાળકો, ભાઈ અને બહેન જે સહાય અને નિર્વાહ માટે એવી ભોગ બનનાર વ્યકિત ઉપર સમગ્રપણે અથવા મુખ્યત્વે આશ્રિત હોય;'.

૩. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૪માં,-

(ક) પેટા-નિયમ (૧)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવોઃ-

" (૧) રાજય સરકારે, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટની ભલામણ પરથી, દરેક જિલ્લા માટે, ઓછામાં ઓછા સાત વર્ષથી પ્રેકિટસ કરતાં હોય તેવા જાણીતા સિનિયર એડવોકેટની વિશેષ કોર્ટ અને વિશિષ્ટ વિશેષ કોર્ટમાં કેસો ચલાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી સંખ્યા ધરાવતી પેનલ તૈયાર કરવી જોઇશે.

(૧ક) રાજય સરકારે, ફોજદારી કામના નિયામક અથવા ફોજદારી કામનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી સાથે વિચાર વિનિમય કરીને, વિશેષ કોર્ટ અને વિશિષ્ટ વિશેષ કોર્ટમાં કેસો ચલાવવા માટે પોતે જરૂરી ગણે તેટલી સંખ્યા ધરાવતી પબ્લિક પ્રોસિકયુટર અને વિશિષ્ટ વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટરની બનેલી પેનલ પણ નિર્દિષ્ટ કરવી જોઇશે.

(૧ખ) પેટા-નિયમ (૧) અને પેટા-નિયમ (૧ક)માં ઉલ્લેખેલ બન્ને પેનલની જાહેરાત રાજયના રાજપત્રમાં કરવી જોઇશે અને તે ત્રણ વર્ષની મુદત માટે અમલમાં રહેશે. ";

(ખ) પેટા-નિયમ(૨)માં, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટરો" એ શબ્દોને બદલે, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર અને વિશિષ્ટ વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટરો" એ શબ્દો મૂકવા;

(ગ) પેટા-નિયમ(૩)માં, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર" એ શબ્દોને બદલે, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર અને વિશિષ્ટ વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર" એ શબ્દો મૂકવા;

(ઘ) નિયમ ૪માં, પેટા-નિયમ(૪)ને બદલે, નીચેનો પેટા-નિયમ મૂકવો:-

"(૪) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા જિલ્લા સ્તરે ફોજદારી કામનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીએ,-

(ક) અધિનિયમ હેઠળ રજિસ્ટર થયેલ કેસોની સ્થિતિની;

(ખ) અધિનિયમના પ્રકરણ ૪ક ની જોગવાઇઓ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ ભોગ બનનાર વ્યકિત અને સાક્ષીઓના હકોના અમલીકરણની,

સમીક્ષા કરવી જોઇશે અને દર મહિનાની ૨૦મી તારીખે અથવા તે પહેલા તે અંગેનો માસિક અહેવાલ ફોજદારી કામનો હવાલો ધરાવતા નિયામકને અને રાજય સરકારને રજૂ કરવો જોઇશે જે દરેક કેસની તપાસ અને ફોજદારી કામના સંબંધમાં લીધેલ અથવા લેવા ધારેલા પગલાં નિર્દિષ્ટ કરશે.";

(ચ) પેટા-નિયમ(૫)માં, "વિશેષ કોર્ટોમાં કેસો ચલાવવા" એ શબ્દોને બદલે, "વિશેષ કોર્ટોમાં અને વિશિષ્ટ વિશેષ કોર્ટોમાં કેસો ચલાવવા" એ શબ્દો મૂકવા;

(છ) પેટા-નિયમ(૬)માં, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર" એ શબ્દોને બદલે, "વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર અને વિશિષ્ટ વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર" એ શબ્દો મૂકવા.

૪. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૭માં,-

(ક) પેટા-નિયમ (૨)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો:-

"(૨) પેટા-નિયમ(૧) હેઠળ એવી રીતે નીમાયેલા તપાસ અધિકારીએ અગ્રતાના ધોરણે તપાસકાર્ય પૂરૂ કરીને તેનો અહેવાલ પોલીસ અધીક્ષકને રજૂ કરવો જોઇશે જમણે ત્યારપછી તાત્કાલિક ધોરણે તે અહેવાલ રાજય સરકારના પોલીસ મહાનિયામક અથવા પોલીસ કમિશનરને મોકલી આપવો જોઇશે અને સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશનનો હવાલો ધરાવતા અધિકારીએ સાઠ દિવસની મુદતની અંદર વિશેષ કોર્ટ અથવા વિશિષ્ટ વિશેષ કોર્ટમા ચાર્જશીટ(તહોમતનામું) ફાઇલ કરવું જોઇશે(આ મુદતની અંદર તપાસનો અને ચાર્જશીટ ફાઇલ કરવાનો સમય સમાવિષ્ટ રહેશે).

(૨-ક) પેટા-નિયમ(૨) અનુસાર તપાસ અથવા ચાર્જશીટ ફાઇલ કરવામાં થયેલ વિલંબ, હોય તો, તપાસ અધિકારીએ, લેખિતમાં તેનો ખુલાસો કરવો જોઇશે.";

(ખ) પેટા-નિયમ (૩)ને બદલે, નીચેનો પેટા-નિયમ મૂકવોઃ-

"(૩) રાજ્ય સરકાર અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્ર પ્રશાસનના સચિવ, ગૃહ વિભાગ અને સચિવ, અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ વિકાસ વિભાગ(રાજ્ય પ્રમાણે વિભાગનું નામ બદલાઇ શકે છે), ફોજદારી કામના નિયામક, ફોજદારી કામનો હવાલો ધરાવતા અધિકારી અને સંબંધિત રાજ્ય અથવા સંઘ રાજ્યક્ષેત્રના હવાલો ધરાવતા પોલીસ મહાનિયામક અથવા પોલીસ કમિશનર-એ દરેક ત્રિમાસના અંતે તપાસ અધિકારીએ કરેલ તમામ તપાસની સમીક્ષા કરવી જોઇશે.".

૫. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૮માં, પેટા-નિયમ (૧)માં, ખંડ (૬) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવોઃ-

"(૬ક) અધિનિયમના પ્રકરણ ૪ક ની જોગવાઇઓ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ ભોગ બનનાર વ્યકિત અને સાક્ષીઓના હકોના અમલીકરણ વિષે નોડલ અધિકારી અને સંબંધિત જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને જાણ કરવી;".

૬. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૯માં, ખંડ (૬) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવોઃ-

"(૭) અધિનિયમના પ્રકરણ ૪ક ની જોગવાઇઓ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ ભોગ બનનાર વ્યકિત અને સાક્ષીઓના હકોનું અમલીકરણ.".

૭. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૦માં, ખંડ (૩) પછી, નીચેનો ખંડ દાખલ કરવોઃ-

"(૪) અધિનિયમના પ્રકરણ ૪ક ની જોગવાઇઓ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ ભોગ બનનાર વ્યકિત અને સાક્ષીઓના હકોનું અમલીકરણ.".

૮. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૨માં,-

(ક) પેટા-નિયમ (૪)ને બદલે, નીચેનો મજકૂર મૂકવો :-

"(૪) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અથવા સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટ અથવા બીજા કોઇ વહીવટી મેજિસ્ટ્રેટ જરૂરી વહીવટી અને બીજી વ્યવસ્થા કરશે અને આ નિયમોને જોડેલ અનુસૂચિના એનેક્ષર-૨ સાથે વાંચતા, એનેક્ષર-૧ માં જોગવાઇ કર્યા પ્રમાણેના ધોરણ અનુસાર અત્યાચારનો ભોગ બનેલા, તેમના કુટુંબના સભ્યો અને તેમના આશ્રિતોને રોકડ અથવા વસ્તુના રૂપમાં અથવા તે બન્નેના રાહત સાત દિવસની

અંદર પૂરી પાડશે અને તેવી તાત્કાલિક રાહતમાં ખોરાક, પાણી, કપડાં, આશ્રયસ્થાન, તબીબી સહાય, વાહનવ્યવહારની સગવડ અને બીજી આવશ્યક વસ્તુઓનો સમાવેશ થશે.

(૪ક) પેટા-નિયમ (૪)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણેની રાહતની રકમ તાત્કાલિક પૂરી પાડી શકાય તે માટે, તિજોરીમાંથી નાણા તાત્કાલિક ઉપાડવા માટે સંબંધિત રાજય સરકાર અથવા સંઘ પ્રદેશ વહીવટ, જરૂરી અધિકૃતિની જોગવાઇ કરશે અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને સત્તા સોંપી શકશે.

(૪ખ) વિશેષ ન્યાયાલય અથવા એકસકલૂસિવ વિશેષ ન્યાયાલય, અધિનિયમની કલમ ૧૫-કની પેટા-કલમ ૬ના ખંડ (ગ)માં જોગવાઇ કર્યા પ્રમાણે, તપાસ, પૂછપરછ અને ફોજદારી કાર્યવાહી દરમિયાન, સામાજિક-આર્થિક પુનઃસ્થાપન અંગેનો હુકમ પણ કરી શકશે.''

(ખ) પેટા-નિયમ (૭)માં, ''વિશેષ ન્યાયાલય'' એ શબ્દો જયાં બે સ્થળોએ આવે છે ત્યાં તેને બદલે, અનુક્રમે ''વિશેષ ન્યાયાલય અથવા એકસકલૂસિવ વિશેષ ન્યાયાલય'' એ શબ્દો મૂકવા.

૯. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૪ને બદલે, નીચેનો નિયમ મૂકવો :-

''૧૪. રાજય સરકારની વિશિષ્ટ જવાબદારી.-

(૧) રાજય સરકારે અધિનિયમના પ્રકરણ ૪કની કલમ ૧૫કની પેટા-કલમ (૧૧)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, અત્યાચારનો ભોગ બનેલાને રાહત અને પુનઃસ્થાપન પૂરું પાડવા માટે તેમજ ન્યાય મેળવવામાં ભોગ બનેલા અને સાક્ષીઓના હક અને હકદારી માટે વાજબી યોજનાનો અમલ કરવા માટે વાર્ષિક અંદાજપત્રમાં તેની જરૂરી જોગવાઇઓ કરવી જોઇશે.

(૨) રાજય સરકારે, અધિનિયમની કલમ ૧૫ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરેલ અથવા નિમાયેલા વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર અને એકસકલૂસિવ વિશેષ પબ્લિક પ્રોસિકયુટર કામગીરીની, મળેલ વિવિધ અહેવાલો, કરેલ તપાસ અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, સબ-ડિવિઝનલ મેજિસ્ટ્રેટ અને પોલીસ અધિક્ષક લીધેલા નિવારક પગલાંની, ભોગ બનેલાને પૂરી પાડેલી રાહત અને પુનઃસ્થાપનની સુવિધાઓની તેમજ સંબંધિત અધિકારીઓ વતી અહેવાલોની ચૂક સંબંધી બાબતોની કેલેન્ડર વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા બે વખત જાન્યુઆરી અને જુલાઇ માસમાં સમીક્ષા કરવી જોઇશે.''.

૧૦. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૫માં,-

(૧) પેટા-નિયમ (૧) માં,-

(ક) ''અમલ કરવા માટે આકસ્મિક યોજના અંગેનું મોડેલ (નમૂનો) તૈયાર કરવું જોઇશે'' એ શબ્દોને બદલે, ''અસરકારક પણે અમલ કરવા માટે યોજના ઘડવી જોઇશે અને તેનો અમલ કરવો જોઇશે'' એ શબ્દો મૂકવા;

(ખ) ખંડ (ક) પછી , નીચેનો ખંડ દાખલ કરવો :-

"(કક) અધિનિયમના પ્રકરણ ૪કની કલમ ૧૫કની પેટા-કલમ (૧૧)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, ન્યાય મેળવવામાં ભોગ બનેલા અને સાક્ષીઓના હકો અને હકદારી માટેની યોગ્ય યોજના;".

(૨) પેટા-કલમ (૨)માં, "કલ્યાણ મંત્રાલયમાં, કેન્દ્ર સરકારને" એ શબ્દોને બદલે, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગ, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા મંત્રાલયમાં કેન્દ્ર સરકારને" એ શબ્દો મૂકવા.

૧૧. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૬ને બદલે, નીચેનો નિયમ મૂકવો :-

"૧૬. રાજ્ય સ્તરની તકેદારી અને દેખરેખ-નિયંત્રણ સમિતિની રચના.-

(૧) રાજ્ય સરકાર, નીચેનાની બનેલી પચીસ સભ્યોની વધુ નહિ તેટલા સભ્યોની ઉચ્ચ સત્તા તકેદારી અને દેખરેખ-નિયંત્રણ સમિતિની રચના કરશે :-

(૧) મુખ્યમંત્રી અથવા વહીવટદાર-અધ્યક્ષ (રાષ્ટ્રપતિશાસન હેઠળના રાજયના કિસ્સામાં, રાજયપાલ અધ્યક્ષ રહેશે) ;

(૨) ગૃહમંત્રી, નાણામંત્રી અને અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિના કલ્યાણ અને વિકાસનો હવાલો ધરાવતા મંત્રી (મંત્રીઓ)-સભ્યો (રાષ્ટ્રપતિશાસન હેઠળના રાજયના કિસ્સામાં, સલાહકારો સભ્યો તરીકે રહેશે.);

(૩) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસચિત આદિજાતિવાળા રાજયમાંથી સંસદના, રાજ્ય વિધાનસભાના અને વિધાન પરિષદના તમામ ચૂંટાયેલા સભ્યો, સભ્યો તરીકે રહેશે;

(૪) મુખ્ય સચિવ, ગૃહ સચિવ, પોલીસ મહાનિયામક, નિયામક/ નાયબ નિયામક, અનુસૂચિત જાતિ માટેનું રાષ્ટ્રીય આયોગ અને અનુસૂચિત આદિજાતિ માટેનું રાષ્ટ્રીય આયોગ, સભ્યો તરીકે રહેશે.

(૫) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિના કલ્યાણ અને વિકાસનો હવાલો ધરાવતા સચિવ, કન્વીનર (નિયંત્રક) તરીકે રહેશે.

(૨) ઉચ્ચ સત્તા તકેદારી અને દેખરેખ-નિયંત્રણ સમિતિ, અધિનિયમના પ્રકરણ ૪કની કલમ ૧૫કની પેટા-કલમ (૧૧)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, ન્યાય મેળવવામાં ભોગ બનેલા અને સાક્ષીઓના હકો અને હકદારીઓ માટેની યોજનાની, અધિનિયમની જોગવાઈઓના અમલીકરણની, ભોગ બનેલાને પૂરી પાડેલી રાહત અને પુનઃસ્થાપન સુવિધાઓની અને આ સાથે સંકળાયેલી બીજી બાબતોની અધિનિયમ

હેઠળ કેસ અંગે ફોજદારી કામ ચલાવવાની, અધિનિયમની જોગવાઇઓના અમલીકરણ માટે જવાબદાર હોય તેવા જુદા જુદા અધિકારીઓ અથવા એજન્સીઓની ભૂમિકાની સમીક્ષા કરવા માટે અને નોડલ અધિકારી અને ખાસ અધિકારીનો સમાવેશ કરતા રાજ્ય સરકાર દ્વારા મેળવેલા વિવિધ અહેવાલોની સમીક્ષા કરવા માટે, જાન્યુઆરી અને જુલાઇ મહિનામાં, કેલેન્ડર વર્ષમાં ઓછામાં ઓછા બે વખત મળશે.

૧૨. સદરહુ નિયમોમાં, નિયમ ૧૭માં પેટા-નિયમ (૧)માં, ''અધિનિયમની જોગવાઇઓના અમલીકરણની સમીક્ષા કરવી જોઇશે'' એ શબ્દો પહેલાં, ''અધિનિયમના પ્રકરણ ૪કની કલમ ૧૫કની પેટા-કલમ (૧૧)માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, ન્યાય મેળવવામાં ભોગ બનેલા અને સાક્ષીઓના હકો અને હકદારી માટેની યોજનાની'' એ શબ્દો દાખલ કરવા.

૧૩. સદરહુ નિયમોમાં નિયમ ૧૭કમાં, પેટા-નિયમ (૧)માં,- ''અધિનિયમની જોગવાઇઓના અમલીકરણની સમીક્ષા કરવી જોઇશે'' એ શબ્દો પહેલાં, ''અધિનિયમના પ્રકરણ ૪કની કલમ ૧૫કની પેટા-કલમ (૧૧) માં નિર્દિષ્ટ કર્યા પ્રમાણે, ન્યાય મેળવવામાં ભોગ બનેલા અને સાક્ષીઓના હકો અને હકદારી માટેની યોજનાની'' એ શબ્દો દાખલ કરવા.

૧૪. સદરહુ નિયમોમાં, અનુસૂચિમાં, એનેક્ષર-૧ને બદલે, નીચેનું એનેક્ષર મૂકવું.

''એનેક્ષર-૧

[જુઓ નિયમ ૧૨(૪)]

રાહત અંગેની રકમના ધોરણો

અનુક્રમાંક	ગુનાનું નામ	રાહત અંગેની ઓછામાં ઓછી રકમ
(૧)	(૨)	(૩)
૧.	અખાદ્ય અથવા ધૃણાસ્પદ પદાર્થ આપવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ક)]	ભોગ બનનારને એક લાખ રૂપિયા. તે સમયે ભોગ બનનારને નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવી જોઈશે:
૨.	પ્રાણીના મળ-મૂત્ર, મળપાણી, પશુના મડદાં અથવા અન્ય કોઈ ધૃણાસ્પદ પદાર્થ નાખવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ખ)]	(૧) અનુક્રમાંક (૨) અને (૩) માટે, પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઈ.આર) મળે તે તબક્કે ૧૦ ટકા અને અનુક્રમાંક (૧), (૪) અને (૫) માટે, પ્રથમ માહિતી અહેવાલ મળે તે તબક્કે ૨૫ ટકા;
૩.	હાનિ, અપમાન કે ત્રાસ કરવાના આશયથી પ્રાણીના મળ-મૂત્ર, બગડી ગયેલા પદાર્થ, પશુના મડદાં અથવા અન્ય કોઈ ધૃણાસ્પદ પદાર્થ નાખવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ગ)]	
૪.	પગરખાંનો હાર પહેરાવવો અથવા નગ્ન અથવા અર્ધનગ્ન કરીને પરેડ કરાવવી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ઘ)]	(૨) તહોમતનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા;
૫.	કોઈ વ્યક્તિના શરીર પરનાં કપડાં બળપૂર્વક ઉતારવા, બળપૂર્વક મૂંડન કરાવવું, મૂંછો કઢાવવી, ચહેરા કે શરીરને રંગવા જેવા કૃત્યો કરવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ચ)]	(૩) અનુક્રમાંક (૨) અને (૩) માટે, નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૪૦ ટકા અને અનુક્રમાંક (૧), (૪) અને (૫) માટે તે જ પ્રમાણે ૨૫ ટકા.
૬.	જમીનનો ગેરકાયદે ભોગવટો કરવો અથવા તેમાં ખેતી કરવી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(છ)]	ભોગ બનનારને એક લાખ રૂપિયા. જરૂરી હોય, ત્યાં જમીન અથવા જગા અથવા પાણીના પુરવઠા અથવા

૭.	કોઈ વ્યક્તિને તેની જમીન કે જગાના કબજામાંથી ગેરકાયદે હટાવવી અથવા વન-હક સહિતના હક (ના ભોગવટા)માં દખલગીરી કરવી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(જ)]	સિંચાઈની સુવિધા, સંબંધિત રાજ્ય સરકાર અથવા સંઘપ્રદેશના વહીવટીતંત્ર દ્વારા સરકારી ખર્ચે પુનઃસ્થાપિત (પૂર્વવત્) કરવી જોઈશે. ભોગ બનનારને નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવી જોઈશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઈ.આર) મળે તે તબક્કે ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૮.	વેઠ અથવા તેવા પ્રકારની બીજી બળજબરી પૂર્વકની કે બંધનયુક્ત મજૂરી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ઝ)]	ભોગ બનનારને એક લાખ રૂપિયા. ભોગ બનનારને નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવી જોઈશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઈ.આર) મળે તે તબક્કે ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૯.	માનવ અથવા પશુના મડદાંનો નિકાલ કરવા અથવા તે ઉપાડવા અથવા કબર ખોદવા માટે ફરજ પાડવી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ટ)]	
૧૦.	અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યો પાસે મેલું ઉપાડાવવું અથવા આવા હેતુ માટે તેમને કામે રાખવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ઠ)]	
૧૧.	અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની મહિલા પાસે દેવદાસી તરીકે કાર્ય કરાવવું અથવા તેને દેવદાસી તરીકે	

	સમર્પિત કરવાની બાબતને પ્રોત્સાહન આપવું [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ડ)]	
૧૨.	મત આપતા અથવા નામ રજૂ કરતાં અટકાવવું [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ઢ)]	ભોગ બનનારને પંચ્યાશી હજાર રૂપિયા. ભોગ બનનારને નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવી જોઈશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેલાલ (એફ.આઈ.આર) મળે તે તબક્કે ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૧૩.	પંચાયત અથવા નગરપાલિકાના હોદ્દેદારોને તેમની ફરજ બજાવવા માટે દબાણ કરવું, ધાકધમકી આપવી અથવા તેમાં અવરોધ ઊભો કરવો [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ત)]	
૧૪.	મતદાન પછીની હિંસા અને સામાજિક અને આર્થિક બહિષ્કાર (બોયકોટ) કરવો [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(થ)]	
૧૫.	અમુક ઉમેદવારને મત આપવા અથવા મત ન આપવા અંગેના આ અધિનિયમ હેઠળના કોઈ ગુના કરવા [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(દ)]	
૧૬.	ખોટી, દ્વેષપૂર્ણ અથવા ત્રાસદાયક કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવી [અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(ધ)]	ભોગ બનનારને પંચાશી હજાર રૂપિયા અથવા ખરેખર થયેલ કાનૂની ખર્ચ અને નુક્સાનની ભરપાઈ કરવી, બેમાંથી જે ઓછું હોય તે. ભોગ બનનારને નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવી જોઈશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેલાલ (એફ.આઈ.આર) મળે તે તબક્કે ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને દોષિત ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.

૧૭.	જાહેર સેવકને ખોટી અને ક્ષુલ્લક માહિતી આપવી [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(ન)]	ભોગ બનેલાને રૂપિયા એક લાખ અથવા વાસ્તવિક કાનૂની ખર્ચ અને નુકસાનની ભરપાઇ, બેમાંથી ઓછું હોય તે. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઇઆર)ના તબક્કાએ ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી કોર્ટ દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
૧૮.	લોકોની દૃષ્ટિ (નજર) પડે તેવા કોઇ સ્થળમાં ઇરાદાપૂર્વક અપમાન કરવું અથવા ધાકધમકી આપવી અથવા માનહાનિ કરવી [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(પ)]	ભોગ બનેલાને રૂપિયા એક લાખ. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે :
૧૯.	લોકોની દૃષ્ટિ પડે તેવા કોઇ સ્થળમાં જ્ઞાતિના નામે અપશબ્દ બોલવા [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(ફ)]	(૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઇઆર)ના તબક્કાએ ૨૫ ટકા;
૨૦.	પવિત્ર અથવા ઉચ્ચ આદરભાવ સાથે રાખવામાં આવેલી કોઇ વસ્તુને નુકસાન પહોંચાડવું, હાનિ પહોંચાડવી અથવા અપવિત્ર કરવી [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(બ)]	(૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા;
૨૧.	દુશ્મની, નફરત અથવા બદઇરાદાપૂર્વકની લાગણીને ઉત્તેજન આપવું [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(ભ)]	(૩) આરોપીને નીચલી કોર્ટ દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
૨૨.	ઉચ્ચ આદરભાવ ધરાવતી કોઇ સ્વર્ગસ્થ વ્યકિતનું શબ્દોથી અથવા બીજા કોઇ માધ્યમથી અનાદાર કરવો [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(મ)]	
૨૩.	જાતીય પ્રકારના કૃત્ય તરીકેના કાર્યો અથવા હાવભાવ કરીને, અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની સ્ત્રીને તેણીની સંમતિ વિના ઇરાદાપૂર્વક સ્પર્શ કરવો [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧)(ય)]	ભોગ બનેલાને રૂપિયા બે લાખ. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઇઆર)ના તબક્કાએ ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી કોર્ટ દ્વારા

		દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
૨૪.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા)ની કલમ ૩ ૨૬ખ-સ્વૈચ્છિક રીતે એસિડ ફેંકવો અથવા ફેંકવાનો પ્રયત્ન કરવો [અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩ (૨) (મક)]	(ક) ચહેરા પર ૨ ટકા અને તેથી વધુ પ્રમાણમાં દાઝવાના કારણે ઈજા અને આંખ, કાન, નાક અને મોંઢાની કાર્યાત્મક ઈજા અને/ અથવા શરીર પર ૩૦ ટકા કરતાં વધુ પ્રમાણમાં દાઝવાના કારણે ઈજા થવાના કિસ્સામાં ભોગ બનેલાને રૂપિયા એંસી લાખ અને પચીસ હજાર; (ખ) શરીર પર ૧૦ ટકાથી ૩૦ ટકા વચ્ચે દાઝવાના કારણે ઈજા સાથેના ભોગ બનેલાને રૂપિયા ચાર લાખ અને પંદર હજાર; (ગ) ચહેરા સિવાયના શરીર પર ૧૦ ટકા ઓછા પ્રમાણમાં દાઝવાના કારણે ઈજા સાથેના ભોગ બનેલાને રૂપિયા પંચાશી હજાર. તદુપરાંત, રાજ્ય સરકાર અથવા સંઘ પ્રદેશ, એસિડ હુમલાના ભોગ બનેલાની સારવાર માટે પૂરેપૂરી જવાબદારી લેશે. બાબતો (ક) થી (ગ)ના સંદર્ભમાં ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઈઆર)ના તબક્કાએ ૫૦ ટકા; (૨) તબીબી અહેવાલ મળ્યા પછી ૫૦ ટકા.
૨૫.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા)ની કલમ ૩૫૪-લજ્જાભંગ કરવાના ઈરાદા સાથે સ્ત્રી પર હુમલો કરવો અથવા ગુનાહિત બળનો ઉપયોગ કરવો. [અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક)]	ભોગ બનેલાને રૂપિયા બે લાખ. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઈઆર)ના તબક્કાએ ૫૦ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા; (૩) નીચલી કોર્ટ દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી પૂર્ણ થયેથી ૨૫ ટકા.

૨૬.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા)ની કલમ ૩૫૪ક- જાતીય સતામણી અને જાતીય સતામણી માટે શિક્ષા. [અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩૨ (મક)]	ભોગ બનેલાને રૂપિયા બે લાખ. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવામાં આવશે : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઈઆર)ના તબક્કાએ ૫૦ ટકા; (૨) આરોપનામું કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા; (૩) નીચલી કોર્ટ દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી પૂર્ણ થયેથી ૨૫ ટકા.
૨૭.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫-મા)ની કલમ ૩૫૪ ખ- કોઇ સ્ત્રીના કપડાં ઉતારવાના ઇરાદાથી તેના ઉપર હુમલો કરે કે ફોજદારી બળપ્રયોગ કરે (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક)	ભોગ બનનારને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR)ના તબક્કે ૫૦ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા અદાલતી કાર્યવાહીના અંતે ૨૫ ટકા.
૨૮.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા) ની કલમ ૩૫૪ ગ- જાતીયશોષણ (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક)	ભોગ બનનારને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR)ના તબક્કે ૧૦ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા અદાલતી કાર્યવાહીના અંતે ૪૦ ટકા.
૨૯.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫) ની કલમ ૩૫૪ ઘ- સતત પજવણી (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક))	ભોગ બનનારને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR)ના તબક્કે ૧૦ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા અદાલતી કાર્યવાહીના અંતે ૪૦ ટકા.

30	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫) ની કલમ ૩૭૬ ખ- લગ્નવિચ્છેદ દરમિયાન પતિ દ્વારા પત્નિ પર કરવામાં આવેલ જાતીય સંભોગ (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક))	ભોગ બનનારને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) તબીબી તપાસ અને પુષ્ટિ રિપોર્ટ (અહેવાલ) પછી ૫૦ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૩૧.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫) ની કલમ ૩૭૬ ગ- સત્તા ધરાવતી વ્યક્તિ દ્વારાજાતીય સંભોગ કરે (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક))	ભોગ બનનારને ચાર લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) તબીબી તપાસ અને પુષ્ટિ રિપોર્ટ (અહેવાલ) પછી ૫૦ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૩૨.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫) ની કલમ ૫૦૯- સ્ત્રીના માનભંગના ઇરાદાથી શબ્દ, હાવભાવ અથવા કૃત્ય કરે (અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ ૩(૨) (મક))	ભોગ બનનારને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR)ના તબક્કે ૨૫ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
33.	જલને દૂષિત અથવા મેલું કરે (અધિનિયમની કલમ ૩ (૧) (૧૦))	જળ દૂષિત કરવામાં આવ્યું હોય, ત્યારેરાજ્ય સરકાર દ્વારા અથવા સંઘપ્રદેશના વહીવટ દ્વારા સામાન્ય સુવિધાઓ માટેના પુનઃસ્થાપનનો તમામ ખર્ચ ભોગવવામાં આવશે. તે ઉપરાંત, સ્થાનિક મંડળ સાથે વિચાવિનિમય કરીને, જિલ્લા સત્તામંડળ દ્વારા નક્કી

		કરવામાં આવે તેમ કુદરતી સામુદાયિક સંપત્તિ(અસ્કયામત) ઊભી કરવા આઠ લાખ પચ્ચીસ હજાર રૂપિયાની રકમ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને જમા કરાવવા જોઇશે.
૩૪.	જાહેર આશ્રયસ્થાનમાં આવવા જવાના કોઇ રૂઢિગત હકનો ઇનકાર કરવો અથવા જાહેર આશ્રયસ્થાનનો ઉપયોગ કરવા અથવા તેમાં આવવા જવામાં અડચણ ઊભી કરે [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧) (લ)]	ભોગ બનનારને ચાર લાખ પચ્ચીસહજાર રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR)ના તબક્કે ૨૫ ટકા. (૨) ચાર્જશીટ કોર્ટને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા. (૩) નીચલી અદાલત દ્વારા આરોપીને ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે, ત્યારે ૨૫ ટકા.
૩૫.	ઘર, ગામ, નિવાસસ્થાન, નિવાસસ્થાનની જગા છોડવા દબાણ કરે [અધિનિયમની કલમ ૩ (૧) (વ)]	રાજ્ય સરકાર દ્વારા અથવા સંઘપ્રદેશના વહીવટ દ્વારા સ્થળ અથવા ઘરમાં રહેવાના હકનું પુન:સ્થાપન અને ભોગ બનનારને એક લાખ રૂપિયાની રાહત અને ઘરનો નાશ થયેલહોય, તો સરકારના ખર્ચે તેનું પુન:બાંધકામ. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી જોઇશે: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઇ.આર.)ના તબક્કે, ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું (ચાર્જશીટ) અદાલતને મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી અદાલત દ્વારા ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
૩૬.	અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને નીચેની બાબતોના સંબંધમાં કોઇપણ રીતે રોકવા અથવા	

	અટકાવવા માટે- (ક) અન્ય સાથે સમાન રીતે વિસ્તારની સામાન્ય મિલકતના સ્ત્રોતો અથવા અન્ત્યવિધિ અથવા અંતિમ સંસ્કારની જગ્યાનો ઉપયોગ કરતા અથવા કોઇ નદી, વહેળો, ઝરો, કુવો, ટાંકી, હોજ, પાણીનો નળ અથવા અન્ય હવાડા અથવા કોઇ સ્નાન ઘાટ, કોઇ જાહેર વાહન, કોઇ રસ્તા અથવા માર્ગનો ઉપયોગ કરતાં [અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (વક) (ખ)]	(ક) સંબંધિત રાજ્ય સરકારે અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર-એ, અન્ય સાથે સમાન રીતે વિસ્તારની સામાન્ય મિલકતના સ્ત્રોતો અથવા અન્ત્યવિધિ અથવા અંતિમ સંસ્કારની જગ્યાનો સામાન્ય ઉપયોગ કરવા અથવા અન્ય સાથે સમાન રીતે કોઇ નદી, વહેળો, ઝરો, કૂવો, ટાંકી, હોજ, પાણીનો નળ અથવા અન્ય હવાડા અથવા કોઇ સ્નાન ઘાટ, કોઇ જાહેર વાહન, કોઇ રસ્તા અથવા માર્ગનો ઉપયોગ કરવાના હકનું પુનઃસ્થાપન કરવું અને ભોગ બનેલ વ્યક્તિને એક લાખ રૂપિયાની સહાય આપવી. નીચે મુજબ ચૂકવણી કરવી: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઇ.આર.)ના તબક્કે, ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું (ચાર્જશીટ) અદાલતને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી અદાલત દ્વારા ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
	(ખ) સાઇકલ અથવા મોટર સાઇકલ પર સવારી કરતાં અથવા ચલાવતાં અથવા જાહેર સ્થળોએ પગરખાં અથવા નવા કપડાં પહેરતાં અથવા લગ્નનો વરઘોડો કાઢતાં અથવા લગ્નનો વરઘોડાઓ દરમિયાન ઘોડો અથવા અન્ય કોઇ	(ખ) સંબંધિત રાજ્ય સરકારે અથવા કેન્દ્રશાશિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર-એ, અન્ય સાથે સમાન રીતે સાઇકલ અથવા મોટર સાઇકલ પર સવારી કરવા અથવા ચલાવવા અથવા જાહેર સ્થળોએ પગરખાં અથવા નવા

	વાહનની સવારી કરતાં [અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (વક) (ખ)]	કપડાં પહેરવા અથવા લગ્નનો વરઘોડો કાઢવા અથવા લગ્નનો વરઘોડાઓ દરમિયાન ઘોડા અથવા અન્ય કોઇ વાહનની સવારી કરવાના હકનું પુન:સ્થાપન કરવું અને ભોગ બનેલ વ્યક્તિને એક લાખ રૂપિયાની સહાય આપવી. નીચે મુજબ ચૂકવણી કરવી: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઇ.આર.)ના તબક્કે, ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું (ચાર્જશીટ) અદાલતને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી અદાલત દ્વારા ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
	(ગ) જાહેર પ્રજા માટે અથવા તે ધર્મ શીખવતી અન્ય વ્યક્તિઓ માટે ખુલ્લા હોય તેવા કોઇ પ્રાર્થના-પૂજાના સ્થળે અટકાવતાં અથવા જાત્રા સહિત કોઇપણ ધર્મ, સામાજિક અથવા સાંસ્કૃતિક સરઘસોમાં ભાગ લેતાં અથવા તે કાઢતાં	(ગ) સંબંધિત રાજ્ય સરકારે અથવા કેન્દ્રશાશિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર-એ, અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે સમાન રીતે, જાહેર પ્રજા માટે અથવા તે ધર્મ શીખવતી અન્ય વ્યક્તિઓ માટે ખુલ્લા હોય તેવા કોઇ પ્રાર્થના-પૂજાના સ્થળે અટકાવવા અથવા જાત્રા સહિત કોઇપણ ધર્મ, સામાજિક અથવા સાંસ્કૃતિક સરઘસોમાં ભાગ લેવાના અથવા તે કાઢવાના હકનું પુન:સ્થાપન કરવું અને ભોગ બનેલ વ્યક્તિને એક લાખ રૂપિયાની સહાય આપવી. નીચે મુજબ ચૂકવણી કરવી: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ

		(એફ.આઇ.આર.)ના તબક્કે, ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું (ચાર્જશીટ) અદાલતને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી અદાલત દ્વારા ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.
	(ધ) કોઇપણ શૈક્ષણિક સંસ્થા, હોસ્પિટલ, દવાખાનું, પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્ર, દુકાન અથવા જાહેર મનોરંજન સ્થળ અથવા અન્ય કોઇ જાહેર સ્થળમાં પ્રવેશતાં અથવા જાહેર પ્રજા માટે ખુલ્લા હોય તેવા કોઇ સ્થળમાં જાહેર ઉપયોગ માટે હોય તેવા કોઇ સાધનો અથવા વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરતાં	(ધ) સંબંધિત રાજ્ય સરકારે અથવા કેન્દ્રશાશિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર-એ, અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે સમાન રીતે, કોઇપણ શૈક્ષણિક સંસ્થા, હોસ્પિટલ, દવાખાનું, પ્રાથમિક આરોગ્ય કેન્દ્ર, દુકાન અથવા જાહેર મનોરંજન સ્થળ અથવા અન્ય કોઇ જાહેર સ્થળમાં પ્રવેશવાના અથવા જાહેર પ્રજા માટે ખુલ્લા હોય તેવા કોઇ સ્થળમાં જાહેર ઉપયોગ માટે હોય તેવા કોઇ સાધનો અથવા વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરવાના હકનું પુન:સ્થાપન કરવું અને ભોગ બનેલ વ્યક્તિને એક લાખ રૂપિયાની સહાય આપવી. નીચે મુજબ ચૂકવણી કરવી: (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ.આઇ.આર.)ના તબક્કે, ૨૫ ટકા; (૨) આરોપનામું (ચાર્જશીટ) અદાલતને મોકલવામાં આવે, ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીને નીચલી અદાલત દ્વારા ગુનેગાર ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા.

	(ચ) જાહેર જનતા અથવા તેના કોઇ ભાગના બીજા સભ્યોને કોઇ વ્યવસાય કરવાનો અથવા રોજગાર, વ્યાપાર કે ધંધો અથવા કોઇ નોકરીમાં રોજગાર મેળવવાનો અધિકાર હોય અથવા વાપરવાનો અધિકાર હોય. [અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (વક) (ચ)]	(ચ) જાહેર જનતા અથવા તેના કોઇ ભાગના બીજા સભ્યોને કોઇ વ્યવસાય કરવાનો અથવા રોજગાર, વ્યાપાર કે ધંધો અથવા કોઇ નોકરીમાં રોજગાર મેળવવાનો અધિકાર હોય અથવા વાપરવાનો અધિકાર હોય, તે અધિકારનું સંબંધિત રાજય સરકાર દ્વારા/ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર દ્વારા પુનઃ સ્થાપન અને ભોગ બનેલાને એક લાખ રૂપિયાની રાહત. ચૂકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) ના તબક્કે ૨૫ ટકા ; (૨) આરોપનામુ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીઓને નીચલી અદાલત (કોર્ટ) દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા ;
૩૭.	ડાકણ તરીકેનો આક્ષેપ કરીને શારીરિક હાનિ પહોંચાડવી અથવા માનસિક યાતના આપવી અથવા જાદુટોણાં કરવા અથવા જાદુગર તરીકે કામ કરવું. [અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (વખ)]	પીડિતને એક લાખ રૂપિયા અને ભોગ બનેલાને ભોગવવા પડેલ અનાદર, અપમાન, ઇજા અને બદનામીને અનુરૂપ ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) ના તબક્કે ૨૫ ટકા ; (૨) આરોપનામુ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીઓને નીચલી અદાલત (કોર્ટ) દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા ;
૩૮.	સામાજિક અથવા આર્થિક બહિષ્કાર લાદવો અથવા તે બહિષ્કાર લાદવાની ધમકી	સંબંધિત રાજય સરકાર દ્વારા અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશના વહીવટીતંત્ર દ્વારા તમામ આર્થિક અને સામાજિક

	આપવી. [અધિનિયમની કલમ ૩(૧) (વગ)]	સેવાઓનું બીજી વ્યકિતઓની સાથે સમાન રીતે પુનઃ સ્થાપન અને ભોગ બનનારને એક લાખ રૂપિયાની રાહત નીચલી અદાલતને આરોપનામુ મોકલવામાં આવે ત્યારે પૂરું ચૂકવવું.
૩૯.	ખોટો પુરાવો આપવો અથવા ખોટો પુરાવો ઉભો કરવો. [અધિનિયમની કલમ ૩(૨)(૧) અને (૨)]	ભોગ બનેલાને (પીડીત)ને ચાર લાખ પંદર હજાર રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) ના તબક્કે ૨૫ ટકા ; (૨) આરોપનામુ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીઓને નીચલી અદાલત (કોર્ટ) દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા ;
૪૦.	ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦નો ૪૫મો.) હેઠળ દસ વર્ષ અથવા તેની વધુની મુદતના કેદની શિક્ષા સાથેના સજાપાત્ર ગુના કરવા માટે. [અધિનિયમની કલમ ૩(૨)]	ભોગ બનેલાને અથવા તેના આશ્રિતોને ચાર લાખ રૂપિયા આ અનુસૂચિમાં સ્પષ્ટરીતે અન્યથા જોગવાઇ કરી હોય તે સિવાય, રકમમાં ફેરફાર થશે. ચૂકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) ના તબક્કે ૨૫ ટકા ; (૨) આરોપનામુ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીઓને નીચલી અદાલત (કોર્ટ) દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા ;
૪૧.	અધિનિયમની અનુસૂચિમાં નિર્દિષ્ટ કરેલા ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦નો ૪૫મો.) હેઠળના ગુના કરવા માટે, ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ હેઠળ	ભોગ બનેલાને અથવા તેના આશ્રિતોને બે લાખ રૂપિયા આ અનુસૂચિમાં સ્પષ્ટરીતે અન્યથા જોગવાઇ કરી હોય તે

	આવા ગુના માટે નિર્દિષ્ટ કરી હોય તે પ્રમાણેની તેટલી રકમ સાથે સજાપાત્ર થશે. [અધિનિયમની અનુસૂચિ સાથે વાંચતા કલમ કલમ ૩(૨) (મક)]	સિવાય, રકમમાં ફેરફાર થશે. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (FIR) ના તબક્કે ૨૫ ટકા ; (૨) આરોપનામુ કોર્ટમાં મોકલવામાં આવે ત્યારે ૫૦ ટકા; (૩) આરોપીઓને નીચલી અદાલત (કોર્ટ) દ્વારા દોષિત ઠરાવવામાં આવે ત્યારે ૨૫ ટકા ;
૪૨.	જાહેર સેવક દ્વારા શોષણ (કિન્નાખોરી)	ભોગ બનેલાને અથવા તેના આશ્રિતોને બે લાખ રૂપિયા. ચુકવણી નીચે મુજબ કરવી : (૧) ૨૫ ટકા. પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફઆઇઆર)ના તબક્કાએ, (૨) ૫૦ ટકા. ચાર્જશીટ (આરોપનામું), જયારે કોર્ટને મોકલવામાં આવ્યું હોય ત્યારે; (૩) ૨૫ ટકા. જયારે નીચલી કોર્ટ આરોપીને ગુનેગાર ઠરાવેલ હોય ત્યારે.
૪૩.	અશકતતા.- વિવિધ અશકતતાઓના મૂલ્યાંકન માટેની માર્ગદર્શિકા અને સામાજિક ન્યાય અને અધિકારિતા વિભાગનું તારીખ ૧લી જૂન, ૨૦૦૧નું જાહેરનામું ક્રમાંક : ૧૬-૧૮/૯૭-એનઆઈમાં જણાવેલ પ્રમાણન માટેની કાર્યરીતિ. એનેક્ષર-૨માં જાહેરનામાની નકલ છે. (ક) ૧૦૦ ટકા અસમર્થતા	 આઠ લાખ અને પચીસ હજાર રૂપિયાનો ભોગ. નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે :- (૧) ૫૦ ટકા. તબીબી પરીક્ષા અને તબીબી રિપોર્ટને સમર્થન;

		(૨) ૫૦ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ;
	(ખ) અસમર્થતા ૧૦૦ ટકાથી ઓછી હોય ત્યારે. પરંતુ ૫૦ ટકાથી વધારે હોય ત્યારે.	ચાર લાખ અને પચાસ હજાર રૂપિયાનો ભોગ. નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે :- (૧) ૫૦ ટકા. તબીબી પરીક્ષા અને તબીબી રિપોર્ટને સમર્થન; (૨) ૫૦ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ;
	(ગ) અસમર્થતા ૫૦ ટકાથી ઓછી હોય ત્યારે.	બે લાખ અને પચાસ હજાર રૂપિયાનો ભોગ. નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે :- (૧) ૫૦ ટકા. તબીબી પરીક્ષા અને તબીબી રિપોર્ટને સમર્થન; (૨) ૫૦ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે ;
૪૪.	બળાત્કાર અથવા ટોળીએ કરેલ બળાત્કાર. (૧) (ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા)ની કલમ ૩૭૫ હેઠળનો) બળાત્કાર.	ભોગ બનેલ પાંચ લાખ રૂપિયા. નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે. (૧) ૫૦ ટકા. તબીબી પરીક્ષા અને તબીબી રિપોર્ટને સમર્થન; (૨) ૨૫ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે; (૩) ૨૫ ટકા. નીચલી કોર્ટે કેસ ચલાવવાનો હોય ત્યારે.
	(૨) ટોળીએ કરેલ બળાત્કાર. (ભારતના ફોજદારી અધિનિયમ (સન ૧૮૬૦ના ૪૫મા)ની કલમ ૩૭૬-ઘ.	આઠ લાખ અને પચીસ હજાર રૂપિયાનો ભોગ.

		નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે. (૧) ૫૦ ટકા. તબીબી પરીક્ષા અને તબીબી રિપોર્ટને સમર્થન; (૨) ૨૫ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે; (૩) ૨૫ ટકા. નીચલી કોર્ટે કેસ ચલાવવાનો હોય ત્યારે.
૪૫.	ખૂન અથવા મૃત્યુ.	આઠ લાખ અને પચીસ હજાર રૂપિયાનો ભોગ. નીચે પ્રમાણે ચુકવણી કરવાની રહે છે. (૧) ૫૦ ટકા. પૉસ્ટ મોર્ટમ રિપોર્ટ પછી; (૨) ૫૦ ટકા. જયારે ચાર્જશીટ (આરોપનામું), કોર્ટને મોકલવામાં આવે ત્યારે.
૪૬.	ખૂન, મૃત્યુ, હત્યાકાંડ, બળાત્કાર, ટોળીએ કરેલ બળાત્કાર, કાયમી અસમર્થતા અને ધાડ	ઉપરની બાબતો હેઠળ ચુકવાયેલી રાહત રકમો ઉપરાંત, અત્યાચારની તારીખથી ત્રણ મહિનાની સાથે ગોઠવવામાં આવી હોય તેવી રાહત. (૧) વિધવાને મૂળ પેન્શન અથવા અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની મહિને પાંચ હજાર રૂપિયાની રકમ સંબંધિત રાજયના અથવા સંઘપ્રદેશ રાજયના સરકારી કર્મચારીને ગ્રાહય મોંઘવારી ભથ્થાં અને મૃતકના કુટુંબના એક સભ્યને રોજગાર અને કૃષિવિષયક જમીન, મકાન, જો ખરીદીથી બાહય હોય તો;

		(૨) સરકાર દ્વારા પૂર્ણ ફાળો આપેલી ભોગ બનેલના બાળકોને, સ્નાતક સ્તર સુધીના શિક્ષણની પૂર્ણ ખર્ચ. બાળકોને આશ્રમ શાળાઓ.
૪૭.	પૂર્ણ વિનાશ પામેલ અથવા બળેલાં ઘરો.	ઇંટ અથવા પથ્થરના બનેલાં સરકારી ખર્ચે બનેલાં જો સળગાવવા અથવા વિનાશ કરવામાં આવ્યા હોય તો.

[એફ.નં. ૧૧૦૧૨/૧/૨૦૧૬-પીસીઆર (ડેસ્ક)]

એ.અનુરાગ, સંયુક્ત સચિવ.

નોંધ : મુખ્ય નિયમો, ભારતના રાજપત્રમાં, અસાધારણ, તારીખ ૩૧મી માર્ચ, ૧૯૯૫ના જાહેરનામા ક્રમાંક. જી.એસ.આર. ૩૧૬ (ઇ)થી અને તારીખ ૫મી નવેમ્બર, ૨૦૧૪ના જી.એસ.આર. ૭૭૪ (ઇ)થી છેલ્લા સુધારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા હતા.

નં.અજાક/છ-૧/૨૩૫/૨૦૧૬/૫૧૪૯ - ૫૨૫૩
નિયામક અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
બ્લોક નં.૪/૨,ડો.જીવરાજ મહેતા ભવન,
ગુજરાત રાજ્ય,ગાંધીનગર.
તારીખ:૧૧/૦૮/૨૦૧૬.

પ્રતિ,

(૧) કલેકટરશ્રી,.................... (તમામ)
(૨) અધિક પોલીસ મહાનિદેશકશ્રી, (એસસી/એસટી),પોલીસ ભવન,ગાંધીનગર
(૩) નાયબ નિયામકશ્રી (વિજીલન્સ), અમદાવાદ/ વડોદરા/ રાજકોટ
(૪) નાયબ નિયામકશ્રી, અનુસુચિત જાતિ કલ્યાણ કચેરી, ... (તમામ)
(૫) સમાજ કલ્યાણ અધિકારીશ્રી,(પંચાયત) ....(તમામ)

૨/- ભારત સરકારશ્રીના સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા મંત્રાલય, નવી દિલ્હીના તા.૧૪-૦૪-૨૦૧૬ ના અધિસુચનાથી એક્સ્ટ્રા ઓર્ડિનરી ગેઝેટથી અનુસુચિત જાતિ/ જનજાતિ અત્યાચાર નિવારણ-૧૯૯૫ ના ઘડાયેલા નિયમોમાં એમેડમેન્ટ કરી ૨૦૧૬ નાં નવા નિયમો પ્રસિધ્ધ કરવામાં આવેલ જેના ગુજરાતી અનુવાદની નકલ યોગ્ય અમલ તથા ઘટતી કાર્યવાહી સારૂ.

નિયામક
અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર

<u>નકલ સવિનય રવાના જાણ સારૂ:-</u>

નાયબ સચિવશ્રી, સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, સચિવાલય, ગાંધીનગર.